

GLASBENA MATICA

Orkestralno društvo

Deveto leto
simfoničnih koncertov

(preloženo na 21. jan.)

V ponedeljek, dne 14. januarja 1929 ob
20. uri v dvorani Filharmonične družbe

SIMFONIČNI KONCERT

ki ga izvaja orkester, sestojč iz članov
orkestralnega društva Gl. Matice in gojencev
drž. konservatorija pomnožen z nekaterimi
godbeniki muzike dravske divizijske oblasti
in člani opernega gledališča

Dirigent: profesor L. M. Škerjanc

SPORED:

1. a) Schubert: Trije menueti } za godalni orkester
b) Schreker: Intermezzo }
2. Lajovic: Caprice. V Ljubljani prvič izvajano.
3. Borodin: Simfonija štev. 2 (b-mol)
I. Allegro; II. Scherzo; III. Andante; IV. Finale,
Allegro.

Franc Schubert

Po vsem kulturnem svetu so praznovali dne 19. novembra 1928 stoletnico Schubertove smrti. Orkestralno društvo Glasbene Małice se je spomnilo tega znamenitega jubileja na enem svojih zadnjih koncertov s proizvajanjem Schubertove uverture v italijanskem slogu op. 170. Na današnjem programu so trije Schubertovi menueti, kojih vsak ima dva ponavljajoča se tria. Menueti so zgrajeni v klasični obliki ter jasno kažejo slog Schubertovih del.

Franc Schreker

Rojen 1. 1878. kot sin nepremožnega fotografa, zavzema zelo odlično mesto med sodobnimi skladatelji. Na našem koncertnem odru je še nepoznan. Izmed njegovih del so zlasti pomembne opere »Daljni zvok«, »Zaznamovani« (1918), pantomima »Rojstni dan infantinj« ter razne simfonične skladbe. »Intermezzo« je zložen za godalni orkester, pri katerem so violine deljene štirikrat, viole in violončeli pa po dvakrat. Oblika: trodelna pesem. Ta skladba je nastala na pobudo dunajske »Neue musikalische Presse«, ki je leta 1901. nagradila delo s prvo nagrado.

Anton Lajovic

Skladba »Caprice« je nastala v l. 1927. in je bila vprvič izvajana na jugoslovenskem glasbenem festivalu v Pragi dne 6. novembra 1927., kjer je bila deležna posebnega uspeha in sprejeta s splošnim odobravanjem. Eden tedanjih kritikov primerja »Caprice« neugnemu divjanju besnega raja bakantinj. Sakralna radost, ki jo očituje skladba takoj v pričetku, in globoko občutena melodika srednjega stavka se razvijata v neobičajnem $\frac{5}{4}$ ritmu v vedno večjem porastu sile in izrazitosti. Skladba reflektira na jako velik orkester s klavirjem in harfo.

Aleksander P. Borodin

je simfonik novoruske šole. Njegova simfonija je po izjavi slovitega dirigenta Weingartnerja remek-delo ruske simfonične literature v drugi polovici 19. stol. Borodin razpolaga z visokim poletom glasbenih domislekov, finim okusom in bogato oblikovno silo pri tematičnem podrobnem delu in jasnim pogledom na arhitektoniko simfonične stavbe. Značilen je pri njem nacionalno ruski element. Borodin je bil profesor vojaško-zdravstvene akademije v Petrogradu. V svojih simfonijah zastopa idejo simfonične popularizacije narodnih pesmi.

Že prvi stavek (Allegro) pričinja v pristno narodnem ruskem duhu s heroično temo unisono v celem orkestru. V drugem delu stavka sledi živahna melodija lesenih pihal in violin. Z mogočnim ff celega orkestra izzveni prvi stavek v širokih akordih.

Drugi stavek (Scherzo) je zgrajen zelo originalno. Pričetek: presenetljiv štiritaktni nonakord. Takoj nato zadoni iz daljave koračnica, iz katere se polagoma razpletejo pestre harmonične modulacije ter lirični tema v frapantnih sinkopah. Trio je orijentalška pravljičica pastoralnega značaja.

Tretji stavek (Andante). Večerna molitev karavane v brezkončni ruski stepi. Svečan karakter prvih štirih taktov s harfo in klarinetom osveži v nadaljnem razvoju kantilena solo-roga. Po kratki medigri vpade ves orkester z mogočnim ruskim napevom, ki ga zaključí kratka poigra. Ta stavek preide brez presledka v

četrti stavek (Finale). Živahni plesni tema uvaja ritmično prekipavajuči stavek. Proti koncu nastopi pizz. godalnega orkestra, ki živo spominja na značilni zvok balalajk. Simfonija konča triumfalno v živahnem vrvežu celega orkestra.
